

Et levende demokrati

Håkon Kongsrud Skard
Norsk psykologforening
håkon@psykologforeningen.no

Håkon Kongsrud Skard er president i Norsk psykologforening.

Arbeidet i foreningen er først og fremst preget av gode demokratiske prosesser.

Håkon Kongsrud Skard

Foto: Fartein Rudjord / Psykologforeningen

I Psykologtidsskriftet (Lind et al., 2025) kommer min motkandidat og hennes medspillere med vage løfter om mer demokrati. Det fremstår nettopp som «luftige nye visjoner». Medlemsdemokratiet i Psykologforeningen har aldri vært sterkere.

Demokratisk forankring er helt nødvendig i en medlemsforening. Det er grunnlaget for legitimitet når vi møter regjeringen, Stortinget og samarbeidspartnere. Jeg føler stolthet, ærefrykt og ydmykhet hver gang jeg snakker på medlemmenes vegne.

Betydningen av demokratisk forankring var en av kjernesakene på landsmøtet i 2019, da jeg ble valgt. Landsmøtet vedtok en organisasjonsgjennomgang som skulle «... se spesielt på intern representasjonsstruktur og medlemmenes innflytelse». Som nyvalgt president ble det min og styrets oppgave å gjennomføre denne.

En enorm demokratisering

Denne gjennomgangen kostet adskillige ressurser, arbeidstimer og innsats fra hele foreningen, inkludert frivillig innsats fra veldig mange medlemmer (Psykologforeningen, 2022). Arbeidet ble ferdig i forkant av landsmøtet i 2022 og ble vedtatt med stor oppslutning. Jeg mener vi skal være utrolig stolte av den innsatsen og de resultatene hele organisasjonen har produsert i disse årene. Representasjon for de tillitsvalgte i ulike sektorer, nye rutiner for å innhente innspill fra utvalg og sektorer i politiske prosesser som angår dem. Ny nettside med bedre tilgjengelighet for medlemmene. Økt kommunikasjon rettet mot medlemmene for å informere om vårt arbeid og vår politikk. Alt dette

har vært resultatet av både gjennomgangen og øvrige initiativer som Sentralstyret har initiert. Og listen er mye lenger.

Jeg våger å påstå at den demokratiske deltagelsen i Psykologforeningen aldri har vært bedre enn den er nå, og den nye strukturen skal sikre innspill som fortsetter demokratiseringen. At min motkandidat da velger å snakke ned denne innsatsen ved å si at forankringen fortsatt er for dårlig, synes jeg er skuffende. Jeg har stor tro på at endringene som er gjennomført, fortsatt vil bære frukter i årene fremover, og at vi har merket en positiv endring i foreningen vår.

Opplevelsen min, basert på deltagelse i alle våre ulike fora, er at takhøyden for uenighet er høy. Det er langt oftere en utfordring å nå frem til enighet enn det er med for stor konsensus. Det er bra. For meningsbrytning gjør at en sak blir godt belyst før man fattet en beslutning.

Påstanden om at disse beslutningene tas av for få, bør belegges. Som sittende visepresident vet Hanne Indregard Lind at beslutningsprosesser i foreningen er tydelig definert. Presidentskapet står for beslutninger basert på etablert politikk i daglig drift, mens Sentralstyret og Landsmøtet beslutter ny politikk. De ulike leddene og utvalgene i foreningen involveres aktivt i prosesser som angår dem. Jeg har, i motsetning til henne, tro på det endringsarbeidet som hele organisasjonen har lagt ned, og de resulterende beslutningsprosessene i dagens foreningsstruktur.

Uenig eller udemokratisk?

Er Linds forslag en ytterligere gjennomgang, basert på innspill fra medlemmer og organisasjonsledd? Og er det beslutningsprosesser eller utfallet av dem hun vil endre?

De som har fartstid i Psykologforeningen, vil kjenne igjen at det er mine tidligere støttespillere som nå ønsker endring av hele den politiske ledelsen. Oslo lokalavdeling ved Birgit Aanderaa, som nominerte meg i 2019, nominerer nå min motkandidat. Visepresident Lind støttet mitt kandidatur i Psykologtidsskriftet i 2019.

Min klare oppfatning er at større medlemsdemokrati har gitt plass til flere stemmer i Psykologforeningen. Men bedre demokrati har ikke medført at synspunktene og interessene til min motkandidat og hennes støttespillere har fått større gjennomslag i våre demokratiske fora av den grunn. Det kan jeg kjenne meg igjen i, jeg har også i enkelte saker opplevd manglende gjennomslag internt. Men det er ikke manglende demokrati. Tvert imot. Det er demokrati i praksis.

Medlemmene må bestemme

Det er selvfølgelig helt legitimt å stille som kandidat og søke større makt og innflytelse hvis man ikke opplever gjennomslag. Å kjempe for sine synspunkter i åpen debatt og i demokratiske arenaer er essensen av demokrati. Men jeg mener det er uriktig og urettferdig overfor alle våre medlemmer i ulike verv å fremstille vår forening som udemokratisk. Dersom Lind virkelig mener vi trenger en ny organisasjonsstruktur, bør hun snarest konkretisere det i en sak til Landsmøtet som medlemmene kan diskutere. Dersom det er en forskjell i synspunkter, får hun heller la medlemmene ta stilling til det, ved å vise til konkrete saker. Er det for eksempel ruspolitikken? Innføring av evidenskrav til metodeutdanninger i spesialiseringen? Slik klargjøring gir medlemmene mulighet til å ta et informert valg.

Troen på medlemsdemokratiet er også grunnen til at jeg stiller som individuell kandidat. Jeg mener Landsmøtet skal ha frihet til å sette sammen et presidentskap og et sentralstyre som det har tillit til at best representerer dem. Jeg stiller meg til disposisjon for å samarbeide med alle andre

medlemmer Landsmøtet viser tillit. Gjerne medlemmer som er uenige med meg. Uten føringer om at jeg vil velges inn med forhåndsbestemte medspillere. Demokrati er også å respektere Landsmøtets beslutninger, inkludert vedtatte lover. På denne måten er Landsmøtet suverent.

Anm. Den opprinnelige lenken til Psykologforeningen, 2022 virket ikke. Dokumentet ble gjort tilgjengelig av Psykologtidsskriftet, og lenken i løpende tekst og i referanselisten ble oppdatert 06.05.25.

Referanser

Lind, H. I., Solbakken, O. A. & Andreassen, H. I. (2025, 23. april). For mange beslutninger tas av for få. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*. <https://www.psykologtidsskriftet.no/artikkel/2025as04ae-For-mange-beslutninger-tas-av-for-f->

Psykologforeningen (2022). Organisasjonsgjennomgangen i Psykologforeningen.

Arbeidsgruppas rapport til sentralstyret 6. september 2022. *Norsk psykologforening*.

<https://www.psykologtidsskriftet.no/asset/article/2025/05/Et-levende-demokrati/>

Hovedrapport_til_LM_2022_6_sept.pdf